

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 32,90+ 2,10 (GST) = 35 kan. dolarů Cena 1.41 + 0.09 (GST) = 1.50 dolaru.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089		Telefon: 416/530-4222 Fax: 416/530-0069 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com
	Datum, dokdy jsou noviny předplacené, je v pravém horním rohu štítku!	J Time Committed À délai convenu	

No. 16.

(391.)

Vol. 17.

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite

1-416

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Thursday,

August 30,

2007

Nechtěné datum

Tři sochy Lorenza Berniniho

Letošní 21. srpen byl něco jako třináctka v amerických hotelech. Nějak se nevědělo, co s tím. Nebylo to kulaté výročí, aby se vzpomínalo, ale také se to nedalo přejít. Komunistům to připomíná špinavé svědomí. Nějak se pořád nedokáží od toho data distancovat. Pravici vadí ten *socialismus s lidskou tváří*. Mladším zase nic neříká pojem *Československo* a proč se z pražského rozhlasu ozývala slovenština. Na Slovensku zase nechápou, proč se tomu všemu říká *Pražské jaro*, když Dubček byl Slovák.

V *Radiožurnálu* na toto období zavzpomínal disident Jiří Dienstbier, který tehdy byl v budově rozhlasu. Snažil se vysvětlit, že Jan Palach se neupálil proti *ruské okupaci*, ale jeho vzdor byl namířen proti ústupkům a kolaboraci tehdejší vlády a že během druhé poloviny šedesátých let šlo o svobodu nikoliv o boj uvnitř KSČ. Svoboda však v době normalizace mizela jako sníh na sluníčku.

V České televizi v baru Michala Prokopa zase na období normalizace zavzpomínali Vlasta Chramostová a Vlasta Třešňák. Svobodu si snažili udržet tak, že hráli třeba divadlo pro pár lidí ve svém bytě.

Vlasta Třešňák je v Čechách jako švédský státní příslušník, ačkoliv ve Švédsku žil relativně krátký čas a za svůj domov pokládá Karlín, kde vyrůstal spolu s Rómy. Velké zklamání vidí v tom, že konkrétní estébáci, kteří ho sadisticky mučili nebyli potrestáni. „Tento zápas jsem prohrál a už se k tomu nechci vracet,“ říká.

Opět ani slovo o 21. srpnu. A přesto asi je na co vzpomínat. Lidi s holýma rukama, s humorem a důvtipem statečně vzdorovali proti přesile tanků. 72 lidí tento zápas zaplatilo svými životy. V Moskvě se konala demonstrace malé skupinky statečných. K porážce došlo až o rok později 21. srpna 1969, kdy veškeré demonstrace již drtila ČESKOSLOVENSKÁ LIDOVÁ ARMÁDA a obrněné vozy s nápisem VEŘEJNÁ BEZPEČNOST.

Přesto nikdo nepovažuje tyto organizace za zločinecké. Naopak zaměstnanci těchto institucí jsou dnes považováni za odborníky s dlouholetou praxí. Je až s podivem, jak *B mužstva* komunistické strany jako SSM, SVAZARM či ROH jsou brána jako něco legitimního a neškodného, a paradoxně bývalí funkcionáři těchto organizací volají po zákazu komunistů.

Rok 1968 nebyl tragédií, nebyl něčím, za co bychom se měli stydět. Tím, za co se máme stydět bylo období normalizace.

Krátce po srpnu 1969, v době maximální deprese a beznaděje proběhla ve studiu rozhlasové stanice Svobodná Evropa diskuse mezi Slávou Volným a Otcem Křišťanem (Alexander Heidler). Oba, dnes již zemřelí, diskutující se snažili nalézt naději uprostřed beznaděje. Zatímco bývalý komunista a skvělý novinář viděl cestu ve vzdoru a odporu vůči okupantům, katolický duchovní viděl budoucnost v tom, že se mezi sovětskými komunisty nalezne člověk, reformista, někdo jako ruský Dubček. Tehdy se to zdálo jako utopie. Do jaké míry měl rok 1968 vliv na pozdější počínání Michajla Gorbačova je otázkou, ale někdy hrstka *bláznů* jako byli ti, co protestovali na Rudém náměstí v Moskvě, určuje dějiny víc než stotisícové armády a tanky.

Aleš Březina

Přestože torontská AGO je v přestavbě, návštěvníci mají možnost shlédnout čtyři menší výstavy. Nejzajímavější z nich jsou tři sochy ze 17. století italského sochaře Lorenza Berniniho. Na snímku je detail bronzové sochy *Tělo*, která pochází asi z roku 1655. Dále jsou to dvě mramorové busty papežů Řehoře XV. a Urbana VIII. Je zde i výstava středověkých a renesančních předmětů z Viktoriina a Albertova Muzea v Londýně. Zajímavá je i výstava fotografií, kdy Chuck Close digitálně upravuje portréty, které udělal s fotoaparátem z 19. století. Kombinace staré a nové techniky nutí vrátit se k filosofii portrétu a k trpělivosti pionýrů fotografie, a zároveň využít digitální technologie k jejímu technickému zdokonalení. Ze současného indického umění zaujme Jitish Kallat *Smrt vzdálenosti*. Při pohledu z jedné strany je reklama na to, jak se dá za jednu rupii telefonovat. Pokud na tuto reklamu pohlédneme z jiného úhlu, objeví se nám tragický příběh děvčete, které spáchalo sebevraždu, protože nemělo jednu rupii na jídlo ve škole. Tyto čtyři výstavy potrvají v AGO do 3. října.

***__

abe